

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/17-12/22

Urbroj: 50301-25/14-17-15

Zagreb, 21. lipnja 2017.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 21-06-2017		
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.	
021-12/17-09/17		
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.
50-17-04		

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2016. godinu - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/17-09/17, urbroja: 65-17-03, od 3. travnja 2017. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2016. godinu, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske, u odnosu na Izvješće o radu pravobraniteljice za ravnopravnost spolova za 2016. godinu, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, aktom od 31. ožujka 2017. godine, ukazuje na sljedeće:

U okviru poglavlja II. *Analiza po područjima, 1. Zapošljavanje i rad, 1.1.6. Zaključno razmatranje s posebnim naglaskom na odnos spolne neravnopravnosti na tržištu rada i demografskih trendova* (str. 31 Izvješća) istaknuto je, među ostalim, kako je pravobraniteljica uputila Hrvatskome saboru i nadležnim resornim ministarstvima prijedlog izmjene zakonskih propisa vezanih uz roditeljske i roditeljske potpore, te se pritom pobliže opisuje sadržaj predloženih izmjena. Predmetna inicijativa pravobraniteljice istaknuta je i u okviru dijela Izvješća pod brojem 13. *Zakoni i propisi – inicijative pravobraniteljice, točka 13. 8. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju* (str. 309 Izvješća) te je istaknuto kako se radi o diskriminatornim odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju. Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske ističe da je pravo na naknadu plaće tijekom privremene nesposobnosti za rad zbog komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom jedno od prava na novčane naknade iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Isto je propisano Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, br. 80/13 i 137/13; u daljnjem tekstu: Zakon). Sukladno članku 39. točki 6. te s tim u vezi člankom 41. stavkom 1. Zakona pravo na naknadu plaće pripada osiguranici ako je privremeno nesposobna za rad zbog bolesti i komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom te joj se ista isplaćuje na teret sredstava

Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: HZZO) od prvog dana korištenja prava. Prema članku 55. stavku 2. točki 2., te stavku 3. istoga članka Zakona, naknada plaće tijekom privremene nesposobnosti zbog bolesti i komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće, no njen najviši mjesečni iznos ne može za puno radno vrijeme iznositi više od proračunske osnovice uvećane za 28%, odnosno 4.257,28 kuna.

Pravo na naknadu plaće tijekom rodiljnog dopusta pravo je iz sustava rodiljnih i roditeljskih potpora, uređeno Zakonom o rodiljnim i roditeljskim potporama (Narodne novine, br. 85/08, 110/08, 34/11, 54/13 i 152/14; u daljnjem tekstu: Zakon o potporama). Sukladno odredbama Zakona o potporama, rodiljni dopust započinje najranije 45, a najkasnije 28 dana prije dana očekivanog poroda i traje do 6 mjeseca djetetovog života. Pritom se korisnici/korisniku rodiljnog dopusta isplaćuje naknada plaće u iznosu 100% od osnovice za naknadu plaće, bez limita (za cijelo vrijeme korištenja prava na rodiljni dopust).

Vezano uz navode pravobraniteljice o neusklađenosti odredaba Zakona s pravnom stečevinom Europske unije, Vlada Republike Hrvatske ističe da je pravobraniteljica HZZO-u uputila dopis kojim je upozorila na neujednačenost odredbi Zakona u dijelu koji se odnosi na visinu naknade plaće tijekom privremene nesposobnosti za rad zbog komplikacija i bolesti u vezi s trudnoćom, pritom se pozivajući na presudu ECJ C-66/96 u predmetu Handels-og Kontorfunktionaerens Forbund i Danmark, kao i određene Direktive iz EU zakonodavstva. Slijedom odgovora HZZO-a, klase: 011-01/15-01/19, urbroja: 338-01-11-17, od 13. ožujka 2017. godine) pravobraniteljici je ukazano na činjenicu da je presudom ECJ C-66/96 u predmetu Handels-og Kontorfunktionaerens Forbund i Danmark dato mišljenje o prethodnom pitanju danskog suda o usklađenosti danskog zakonodavstva s EU zakonodavstvom u dijelu obveza poslodavca prema radnicama koje nisu bile sposobne za rad zbog komplikacija vezanih uz trudnoću, ali prije otvaranja rodiljnog dopusta. Danski propisi predviđali su da trudna zaposlenica ostvaruje pravo na polovicu svoje plaće od strane svog poslodavca za vrijeme nesposobnosti za rad zbog komplikacija u trudnoći, dok istovremeno ostali zaposlenici, neovisno o spolu, u slučaju nesposobnosti za rad zbog bolesti ostvaruju pravo na punu plaću. Ova odredba danskog zakonodavca odnosila se čak i na trudne žene koje su bile nesposobne za rad zbog bolesti nevezane uz trudnoću, pri čemu bi ostvarivale pravo na punu plaću. Sud je naravno dao mišljenje da je nesporno da je takva odredba izravno diskriminirala trudne žene nesposobne za rad zbog komplikacija u trudnoći, ali i ne samo prema muškarcima, nego i prema drugim ženama koje su bile nesposobne za rad zbog bolesti.

U samoj presudi jasno je naglašeno i definirano da je predmet spora plaća koju radnik ostvaruje od poslodavca, a ne pravo na „davanje u novcu“ (novčanu naknadu) iz sustava socijalnog osiguranja. U svim primjerima za koje je danski sud zatražio prethodno mišljenje od ECJ, radilo se o povredama obveza poslodavaca prema trudnim radnicama u smislu neisplate plaće ili isplate plaće u značajno smanjenom iznosu. Vlada Republike Hrvatske napominje da sve presude ECJ treba tumačiti uzimajući u obzir specifično zakonodavstvo svake države članice kao i sam konkretni slučaj o kojem se odlučivalo. U ovom slučaju dansko zakonodavstvo neupitno je radilo diskriminirajuću razliku između prava u slučaju bolesti i komplikacija u trudnoći, ali u smislu obveza poslodavca prema trudnim radnicama.

Nadalje, i Direktiva 2006/54/EZ o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada jasno regulira područje prava iz radnog odnosa, a ne i naknade iz sustava socijalne sigurnosti u slučaju trudnoće i majčinstva, što je određeno i člankom 28. Direktive. S druge strane, a vezano uz limite u visini naknade koju isplaćuje HZZO (4.257,28 kuna), u ovom slučaju u 100% iznosa osnovice za naknadu plaće, Vlada Republike Hrvatske skreće pozornost i na odredbu članka 11. stavka 1. točka 3. Direktive 92/85/EEZ o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu trudnih radnica te radnica koje su nedavno rodile ili doje, koja naglašava obvezu jamstva odgovarajućeg dohotka, ali koji je podložan eventualnoj gornjoj granici utvrđenoj nacionalnim zakonodavstvom. Ova odredba može se mutatis mutandis primijeniti na naknadu plaće zbog nesposobnosti za rad zbog komplikacija u trudnoći, s obzirom da se također radi o davanjima u novcu iz sustava socijalnog osiguranja, a ne obvezi poslodavca prema radniku.

Nadalje, pod točkom *1.5. Rodiljne i roditeljske potpore, 1.5.1. Analiza korištenja rodiljnih i roditeljskih potpora po spolu*, navedeno je da svi zaposleni roditelji imaju pravo na 4 mjeseca dopusta nakon rođenja djeteta, a kako bi se očeve potaknulo, najmanje jedan mjesec bi bio neprenosiv (str. 62 Izvješća). Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske ističe da je sukladno odredbama članaka 13. i 14. Zakona, roditeljski dopust osobno pravo oba zaposlena ili samozaposlena roditelja, koji ga, u pravilu koriste u jednakom trajanju. Trajanje roditeljskog dopusta ovisi o broju rođene djece što znači da roditeljski dopust traje osam mjeseci za prvo i drugo rođeno dijete, odnosno 30 mjeseci za blizance, treće i svako sljedeće rođeno dijete. Slijedom navedenoga, pravo na roditeljski dopust stoga koriste oba roditelja svaki u trajanju od četiri ili 15 mjeseci. Međutim, ukoliko roditeljski dopust koristi samo jedan roditelj, isti se koristi u trajanju od 30 mjeseci (za blizance, treće i svako sljedeće dijete), odnosno šest mjeseci (za prvo i drugo rođeno dijete). Iz navedenoga proizlazi da roditelj koji, u posljednje navedenoj situaciji, sukladno dogovoru kojeg predviđa članak 14. stavak 4. Zakona, samostalno koristi cjelokupni roditeljski dopust, može isti koristiti samo u trajanju 6 mjeseci što uključuje četiri „svoja“ mjeseca i dva mjeseca koja na njega prenosi drugi roditelj. Zaključno, navedeno znači da svaki roditelj raspolaže s četiri mjeseca roditeljskog dopusta od kojih su dva prenosiva, a dva neprenosiva.

U okviru preporuka pod točkom *1.5.2. Zaključno razmatranje i preporuke* (str 67 Izvješća), vezano uz, među ostalim, povećanje iznosa naknada za vrijeme roditeljskih dopusta, poticanje očeva na korištenje rodiljnih i roditeljskih dopusta te sudjelovanje očeva u podizanju i odgoju djece od najranije dobi, Vlada Republike Hrvatske ističe da je cilj Vlade Republike Hrvatske osnaživanje obitelji za podizanje djece, kao i poboljšanje materijalne situacije za obitelji. U skladu s planiranim normativnim aktivnostima za 2017. godinu, kao jednu u nizu mjera cjelokupne obiteljske i populacijske politike, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 18. svibnja 2017. godine prihvatila Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopuni Zakona o rodiljnim i roditeljskim potporama, kojim je predloženo povećanje iznosa novčanih potpora za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta zaposlenim roditeljima, kao i povećanje naknade za nezaposlene roditelje. Povećanje materijalnih prava korisnika novčanih potpora za vrijeme korištenja roditeljskog dopusta Vlada Republike Hrvatske ocjenjuje kao jednu od prioritetnih aktivnosti koja će dodatno potaknuti korištenje roditeljskog dopusta od strane oba roditelja, čime bi se pružila kvalitetnija i sustavnija potpora obiteljima s novorođenom djecom. Time će se pridonijeti ukupnoj kvaliteti života i standardu građana na način da će se poboljšati materijalna situacija obitelji te će se dodatno motivirati roditelje na

korištenje roditeljskog dopusta kako bi se zadovoljile njihove potrebe kao roditelja, kao i potreba djeteta za stalnom i adekvatnom njegom i brigom. Ujedno, Vlada Republike Hrvatske ističe da je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u suradnji s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: HZZO), koji ima najtočnije podatke o broju roditeljskih naknada koje se koriste, izradilo izračun te projekciju sredstva potrebnih za planirano povećanje roditeljskih naknada koja su već osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu.

U okviru točke 1.6. *Smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u RH, 2015.-2017., analiza provedbe u 2016., 1.6.2. Smjernice APZ kroz aktivnost županija i Grada Zagreba u 2016.* (str. 77 Izvješća), istaknuto je kako je na inicijativu pravobraniteljice angažiranje JLPS u provedbi nacionalnih smjernica APZ-a, razradom njihovih dodatnih poticajnih mjera uvršteno kao jedna od mjera Akcijskog plana djelovanja u Nacionalnoj politici za ravnopravnost spolova 2011.- 2015. Vlada Republike Hrvatske ističe kako je predmetnu mjeru predložio institut pravobraniteljice, ali u osobi prethodne pravobraniteljice. Ujedno, u okviru ovoga dijela Izvješća, kao i u cijelom izvješću tekst vezan uz jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave popraćen je kraticom JLPS. Slijedom odredaba Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, br. 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15) pravilna kratica glasi JLP(R)S.

U okviru točke 1.6.4. *Zaključno razmatranje i preporuke* u okviru kojeg se govori o postotnim udjelima muškaraca i žena, odnosno izrijekom navodi da je u četiri potpore Hrvatskog zavoda za zapošljavanje bilo uključeno više muškaraca, a samo kod jedne potpore više žena navodi na negativne konotacije, budući se u obzir ne uzima svih osam mjera koje su se provodile u 2016. godini, kako je navedeno pod točkom 1.6.1., već se temelji isključivo na mjerama koje uključuju potpore, podrazumijevajući da takve mjere uključuju veći trošak u odnosu na ostale. Osim toga, od osam mjera aktivne politike zapošljavanje koje je Hrvatski zavod za zapošljavanje provodio u 2016. godini samo su četiri mjere po svojoj strukturi potpore i to mjere za zapošljavanje, usavršavanje, samozapošljavanje i očuvanje radnih mjesta, pa se navedeni podatak u Izvješću ne može smatrati točnim. Pri tom Vlada Republike Hrvatske ističe da je u tri navedene potpore bilo uključeno više muškaraca, a u jednoj potpori više žena. Činjenica da mjera u svojoj strukturi uključuje dodjelu državne potpore (primjerice potpore za zapošljavanje ili potpore za usavršavanje) ili potporu male vrijednosti (samozapošljavanje i očuvanje radnih mjesta) ne čini ju financijski izdašnjom, a niti vrjednijom u smislu njezine ciljanosti i učinka kojega postiže, a to je povećanje zapošljivosti osobe, jačanje njezinih kompetencija ili pak očuvanja radnih mjesta. Nadalje, rezultati provedbe mjera u 2016. godini ukazuju na činjenicu da su žene bile uključene u mjeru stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u dvostruko većem broju, te je uočena i najveća razlika u omjeru između muškaraca i žena. Riječ je o mjeri koja, uz zadovoljavanje više različitih ciljeva, kao što su integracija rada i učenja, stjecanje prvog iskustva mladih osoba i povećanje njihove zapošljivosti i samostalnosti u radu, iziskuje i najviše financijskog ulaganja od strane Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, budući da je prosječan trošak ove mjere po korisniku veći nego u ostalim mjerama (oko 48.000 kuna u 2016. godini) dok je prosječan trošak po korisniku potpore za zapošljavanje u 2016. godini iznosio oko 21.000 kuna.

U dijelu Izvješća pod brojem 1.7. *Nezaposlenost i zaposlenost – stanje i kretanja*, 1.7.2. *Zaposlenost – stanje i kretanje*, Vlada Republike Hrvatske smatra kako je umjesto izraza „zaposlenost“ primjerenije koristiti termin „zapošljavanje“, budući se, kako je vidljivo i iz teksta, govori o zapošljavanju osoba iz evidencije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Nadalje, u dijelu Izvješća pod brojem 1.7.3. *Zaključno razmatranje*, umjesto izraza „zaposlenih“, primjerenije bi bilo koristiti izraz „novozaposlenih“, budući da se izneseni podaci odnose na novozaposlene osobe.

U području 2. *Obitelj*, 2.1. *Nasilje u obitelji*, 2.1.5. *Zaključno razmatranje i preporuke*, vezano uz preporuke (str. 108) koje se odnose na provođenje edukacije policijskih službenika/ca, državnih odvjetnika/ca, sudaca/sutkinja, djelatnika/ca centara za socijalnu skrb i zdravstvenih djelatnika/ca o problematici nasilja u obitelji, postupanju u slučajevima nasilja u obitelji te pravilnoj primjeni zakona i provedbenih propisa iz područja zaštite od nasilja u obitelji Vlada Republike Hrvatske ističe da je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u razdoblju od kraja listopada do prosinca 2016. godine, u cilju unaprjeđenja međuresorne suradnje te izobrazbe stručnjaka koji rade u području zaštite žrtava nasilja u obitelji, provodilo edukacijski projekt „Možemo zajedno“ namijenjen članovima županijskih timova, odnosno djelatnicima/cama socijalne skrbi, pravosuđa, policije, zdravstva i obrazovanja. Edukacijski projekt obuhvatio je 181 polaznika – djelatnika/ca različitih sustava i organizacija civilnog društva koji/e postupaju u slučajevima nasilja u obitelji. Ukupno su održana četiri ciklusa dvodnevne edukacije i to: u listopadu (Vukovar), u studenom (Metković i Fužine), te u prosincu (Grad Zagreb). Cilj ovoga projekta bio je umrežiti i putem plenarnih predavanja te radionica na kojima su prorađeni stvarni slučajevi nasilja u obitelji, uz zaštitu identiteta sudionika događaja, podučiti županijske timove međuresornom postupanju, odnosno njihovim pravima i obvezama u postupanju u slučajevima nasilja u obitelji. Proradom stvarnih slučajeva nasilja prikazane su možebitne učinjene pogreške sustava, kao i mogućnosti njihova uklanjanja u daljnjem postupanju.

Vezano uz preporuku kojom se preporuča donošenje nove Nacionalne politike suzbijanja nasilja u obitelji (str. 109), Vlada Republike Hrvatske ističe da je točan naziv dokumenta Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji. Ista preporuka navedena je i u dijelu 2.5. *Provedba Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji, 2011. – 2016.*, 2.5.1. *Zaključno razmatranje i preporuke* (str. 149). Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske napominje da je pri Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, kao ključnom državnim tijelu za unaprjeđenje zaštite od nasilja u obitelji, u studenome 2016. godine osnovana Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji, sastavljene od predstavnica nadležnih državnih tijela i organizacija civilnog društva koje djeluju u području zaštite žrtava. Kao članica navedene Radne skupine, imenovana je i savjetnica pravobraniteljice za ravnopravnost spolova. Sukladno zadaćama Radne skupine, izrađen je Nacrt prijedloga nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji, za razdoblje od 2017. do 2022. godine, provedeno je savjetovanje sa zainteresiranom javnošću, te je Nacrt upućen na mišljenje nadležnim državnim tijelima nakon čega se, u najskorijem roku, očekuje donošenje Nacionalne strategije. Ovim dokumentom predložene su mjere iz područja prevencije, zakonodavnog okvira, potpore žrtvama nasilja, psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji, unaprjeđenja međuresorne suradnje, izobrazbe stručnjaka koji rade u području zaštite od nasilja u obitelji, te senzibilizacije javnosti za problematiku nasilja u obitelji. Svaka od predloženih mjera ima utemeljenje u člancima Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

Nadalje, na istoj stranici dana je preporuka br. 11, kojom je Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, kao tijelu zaduženom za praćenje provedbe Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje 2011.-2016., preporučeno odrediti nositelja mjere br. 7 Nacionalne strategije, te osigurati djelotvornu i učinkovitu provedbu iste na način da nositelju osigura svu potrebnu infrastrukturu (financijsku, pravnu i stambenu) kako bi se mjera u što kraćem roku počela provoditi. Naime, u tom smislu, Vlada Republike Hrvatske ističe da Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku nije u mogućnosti prihvatiti navedenu preporuku pravobraniteljice. Naime, Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, sukladno svom djelokrugu rada, može sudjelovati u izradi pravnih propisa vezanih uz stambeno zbrinjavanje, međutim osiguravanje financijskih sredstava, te stambenih jedinica namijenjenih stambenom zbrinjavanju žrtava nasilja u isključivoj je nadležnosti nositelja mjere.

U dijelu Izvješća 2.3. *Drugi oblici nasilja*, 2.3.2. *Zaključno razmatranje i preporuke* dana je preporuka (str. 129) kojom se preporuča pokretanje postupka ratifikacije Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Slijedom date preporuke Vlada Republike Hrvatske ističe da je pri Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku osnovana međuresorna radna skupina za izradu Nacrta prijedloga zakona o potvrđivanju Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Članovi/ce Radne skupine su predstavnici/ce nadležnih državnih tijela, znanstvene institucije, nezavisna stručnjakinja i aktivistica te predstavnici/ce organizacija civilnog društva i građanskih inicijativa koje djeluju u cilju zaštite ljudskih prava i prava žena žrtava nasilja. Sukladno Godišnjem planu normativnih aktivnosti za 2017. godinu, upućivanje u proceduru donošenja Zakona očekuje se u zadnjem tromjesečju 2017. godine.

Nadalje, u dijelu Izvješća 2.7. *Regionalna konferencija „Femicid Watch – za prevenciju femicida u RH“* (str. 156 Izvješća), navedeno je kako je u raspravi sudjelovala bivša predsjednica Odjela za ravnopravnost spolova Hrvatskoga sabora. Slijedom navedenoga Vlada Republike Hrvatske ističe kako se radi o Odboru za ravnopravnost spolova, kao radnom tijelu Hrvatskoga sabora, sukladno nazivima radnih tijela Hrvatskoga sabora propisanim Poslovníkom Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13 i 113/16).

Vezano uz navođenje Zakona o životnom partnerstvu osoba istog spola, u okviru dijela 3. *Spolne i rodne manjine*, 3.1. *Pravna osnova i ocjena stanja* Izvješća (str. 159) i Sažetka Izvješća (str. 15), Vlada Republike Hrvatske predlaže da se uvijek uz navođenje naziva svih zakona navede i broj Narodnih novina u kojima su isti objavljeni, te da se uvijek piše puni i ispravan naziv zakona. U okviru točke 3.1.2. *Fizički integritet, dostojanstvo i kaznena djela motivirana mržnjom* (strana 160 Izvješća, te strana 16 Sažetka Izvješća), govori se o podacima koje je dostavilo Ministarstvo unutrašnjih poslova. Sukladno odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, br. 93/16 i 104/16), Vlada Republike Hrvatske ističe potrebu navođenja točnih naziva državnih tijela. Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske ističe i pogrešno naveden naziv ministarstva nadležnog za znanost i obrazovanje, u dijelu 5. *Područje obrazovanja*, 5.1. *Aktivnosti pravobraniteljice u okviru provedbe kurikularne reforme*, budući da je istaknuto kako je početkom 2015., slijedom javnog poziva, Ministarstvo znanosti i obrazovanja formiralo Ekspertnu radnu skupinu za provođenje Cjelovite kurikularne

reformе...Temeljem odredaba Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, br. 150/11, 22/12, 39/13 i 125/13) Vlada Republike Hrvatske ističe kako je naziv tadašnjeg ministarstva glasio Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

Vezano uz preporuku pravobraniteljice o potrebi izrade i usvajanja Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje 2016. do 2020. godine u što skorijem roku, navedenu u poglavlju 8. *Nacionalna politika za ravnopravnost spolova – Aktivnosti u cilju nastavka provedbe pojedinih mjera u 2016. godini, točki 8.1. Zaključno razmatranje i preporuke* (str. 273 Izvješća), kao i vezano uz navode o Nacionalnoj politici u cijelom Izvješću, Vlada Republike Hrvatske napominje da će nova Nacionalna politika za ravnopravnost spolova biti donesena za razdoblje 2017. do 2020. godine.

Vezano uz preporuke pravobraniteljice date u okviru poglavlja 11. *Žene tražiteljice međunarodne zaštite, 11.1. Zaključno razmatranje i preporuke* (str. 300 Izvješća), Vlada Republike Hrvatske ističe da Republika Hrvatska, kao članica Europske unije, kontinuirano prati i transponira zadane ciljeve zakonodavstva Europske unije u nacionalno zakonodavstvo, dok se uredbe Europske unije primjenjuju izravno. U tom smislu, Vlada Republike Hrvatske ističe kako je pristup teritoriju i postupku odobrenja međunarodne zaštite omogućen na jednak način muškarcima i ženama državljanima trećih zemalja, kao i osobama bez državljanstva. Sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (Narodne novine, broj 70/15), državljaninu/ki treće zemlje ili osobi bez državljanstva zadržanoj u prihvatnom centru, na graničnom prijelazu, odnosno u tranzitnom prostoru zračne, morske luke ili luke unutarnjih voda, koja bi željela izraziti namjeru, policijski službenici pružaju sve potrebne informacije o postupku odobrenja međunarodne zaštite na jeziku za koji se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem može komunicirati. Osim toga, provođenjem postupka prepoznavanja osobnih okolnosti tražitelja/ica, koji se provodi kontinuirano od izražene namjere do uručenja odluke o zahtjevu, nastoje se ne samo prepoznati specifične potrebe, već i osigurati posebna prihvatna i postupovna jamstva. U tom smislu, prilikom prihvata tražitelja međunarodne zaštite, posebno se obraća pozornost, među ostalim, na dob, spol, spolno opredjeljenje, rodni identitet, invalidnost, teške bolesti, mentalno zdravlje ili posljedice mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja. Ujedno, tijekom prihvata tražitelja/ica u prihvatilištima za tražitelje azila, kao i tijekom postupka odobrenja međunarodne zaštite, nisu evidentirani slučajevi diskriminacije na temelju spola. U prihvatilištima se tražitelji/ice osvještavaju u smislu ravnopravnosti spolova tako da primjerice žene i djeca imaju prednost prilikom podjele dnevnih obroka. Nadalje, u smislu preporuke prema kojoj se kod tretmana žena izbjeglica treba voditi računa o rodnoj dimenziji sukladno Rezoluciji Europskog parlamenta od 8. 3. 2016. o situaciji u kojoj se nalaze žene izbjeglice i tražiteljice azila u EU-u (2015/2325), Vlada Republike Hrvatske ističe kako se ženama tražiteljicama međunarodne zaštite, koje dolaze u pratnji supruga omogućava da zahtjeve za međunarodnu zaštitu podnose osobno, sukladno članku 34. Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti. Također, svaki zahtjev za međunarodnu zaštitu ispituje se individualno.

U odnosu na preporuku da je potrebno usvojiti Migracijsku politiku Republike Hrvatske za slijedeće razdoblje, Vlada Republike Hrvatske ističe da Republika Hrvatska kao država članica Europske unije prati i provodi takozvanu europsku migracijsku politiku, posebice kada je riječ o odnosima s trećim zemljama, dok nacionalno zakonodavstvo

usklađuje s pravnom stečevinom Europske unije. „Globalnim pristupom migracijama i mobilnosti“, koji je Komisija predstavila 2011. godine, utvrđen je opći okvir za odnose Europske unije s trećim zemljama po pitanju migracija. Pristup se temelji na četiri stupa koji uključuju zakonite imigracije i mobilnost, nezakonite imigracije i trgovinu ljudima, međunarodnu zaštitu i politiku azila, te maksimalno korištenje razvojnog potencijala migracija i mobilnosti. Pitanje temeljnih prava migranata prožima sve dijelove tog novog pristupa. Europska komisija je 13. svibnja 2015. godine predstavila Europski migracijski program. U programu su predložene hitne mjere za suočavanje s kriznim stanjem koje vlada u Sredozemlju, ali i mjere koje u nadolazećim godinama treba poduzeti radi boljeg upravljanja migracijskim tokovima u svim njihovim aspektima. Republika Hrvatska se u rujnu 2015. godine suočila s novim oblikom migracija, masovnim priljevom migranta, koji su tzv. zapadnobalkanskom rutom kroz Republiku Hrvatsku odlazili u druge europske zemlje. Republika Hrvatska se uspješno nosila s migracijskom krizom, zbrinula je sve pristigle migrante i pri tom se pokazala kao iznimno humana država.

Budući da je važan dio Migracijske politike za 2013.-2015. godinu bilo područje integracije stranaca u hrvatsko društvo, te da je na ovom području potrebno i dalje intenzivno raditi, kroz izmjene i dopune Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti, predložit će se odredbe koje bi Uredu za ljudska i prava nacionalnih manjina dale ovlast za donošenje strateških dokumenata na tom području.

Nadalje, u poglavlju *VI. Financijsko poslovanje*, obrazloženo je i da je financijski plan pravobraniteljice u Državnom proračunu za 2016. godinu iznosio 5.112.110 kuna, a izvršen je u iznosu 3.554.298,52 kune ili 69,53% plana, kroz provedene aktivnosti i projekte financirane iz sljedećih izvora financiranja:

- 11 Opći prihodi i primici – od ukupno planiranih sredstava u iznosu od 2.868.074 kuna, izvršeni su rashodi u iznosu od 2.716.392,13 kuna ili 94,71% plana.
- 51 Pomoći EU – od planiranih sredstava u iznosu od 2.148.500 kuna, izvršeni su rashodi u iznosu od 750.367,62 kune ili 34,93% plana.
- 55 Refundacije iz pomoći EU, 559 Ostale refundacije iz pomoći EU – od planiranih sredstava u iznosu od 95.536 kuna, izvršeni su rashodi u iznosu od 87.538,77 kuna ili 91,63% plana.

Ujedno, uz Izvješće o radu za 2016. godinu, dostavljena je i Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2016. godinu, što je propisano u članku 12. stavku 3. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, br. 78/11, 106/12, 130/13, 19/15 i 119/15). Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske zaključuje da je pravobraniteljica za ravnopravnost spolova postupila sukladno obvezama temeljem Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine, br. 139/10 i 19/14) i Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, br. 78/11, 106/12, 130/13, 19/15 i 119/15), te je uz Izvješće o radu za 2016. godinu dostavila i Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2016. godinu, odnosno popunjen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti temeljem kojeg je dostavila obrazac Izjave 1a. Temeljem postupka samoprocjene sustava pravobraniteljica nije utvrdila slabosti i nepravilnosti pa stoga nije imala obvezu sastaviti Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti. Obzirom na predanu Izjavu 1a. za 2015. godinu, pravobraniteljica nije obvezna sastavljati Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2016. godinu. Također Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u 2016.

godini pravobraniteljica nije u obvezi sastaviti budući nije obvezna imati ustrojenu vlastitu unutarnju reviziju.

Obavljenom formalnom kontrolom navedene dokumentacije za 2016. godinu, Vlada Republike Hrvatske utvrdila da je u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti na pitanje br. 3. *Za ciljeve iz strateškog plana utvrđeni su i procijenjeni rizici* na koje odgovaraju ministarstva i druga tijela državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije, odgovoreno „nije primjenjivo“. Budući da pravobraniteljica za ravnopravnost spolova ima obvezu procijeniti rizike, a što je definirano Uputom za izradu strateškog plana koju na godišnjoj razini donosi Ministarstvo financija i koja propisuje za sve obveznike izradu strateškog plana za trogodišnje razdoblje i utvrđivanje i procjenu najznačajnijih rizika, Vlada Republike Hrvatske navedeni odgovor ne smatra prihvatljivim, te ističe da se na navedeno pitanje mogu dati odgovori „da“, „ne“ ili „djelomično“.

Nadalje, na pitanje br. 39. *Donesen je plan nabave u skladu s propisima o javnoj nabavi*, dan je također odgovor „nije primjenjivo“ za što Vlada Republike Hrvatske ističe kako je na isto pitanje potrebno odgovoriti sa „da“ ili „ne“. Naime, oni naručitelji koji tijekom godine nisu provodili postupke javne nabave, obvezni su donijeti plan nabave i objaviti ga na internetskim stranicama. Slijedom navedenoga, a sukladno članku 20. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, br. 90/11, 83/13 i 143/13), Vlada Republike Hrvatske navedeni odgovor smatra neprihvatljivim.

Vlada Republike Hrvatske napominje da je mišljenje u poglavlju Financijsko poslovanje sastavljeno temeljem obavljene formalne kontrole dostavljene Izjave o fiskalnoj odgovornosti, dok provjeru sadržaja ovih izvještaja, sukladno članku 12. stavku 3. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, broj 119/15), provodi Hrvatski sabor.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te Mariju Pletikosu i Margaretu Mađerić, državne tajnice u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

 PREDsjedNIK

Andrej Plenković